

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้ พัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าผลผลิตข้าวสารสู่ตลาดผู้บริโภคแบบมีส่วนร่วม นำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ กรณีศึกษา กลุ่มข้าวชวานาตะปอนใหญ่ ตำบลตะปอน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี โดยสรุปผลและข้อเสนอแนะการศึกษาวิจัยดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวสาร เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยการศึกษาสัมภาษณ์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น ได้หาแนวทางในการแก้ไขปัญหา และมีการเก็บแบบสอบถามด้วยวิธีการสุ่มแบบวิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ จากผู้ผลิตและผู้บริโภคบ้านตะปอนใหญ่ จำนวน 50 คน เพื่อให้ทราบถึงความต้องการในการออกแบบโลโก้และบรรจุภัณฑ์ข้าวสาร พบว่า กลุ่มฯ มีความต้องการที่จะผลิตบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุข้าวสารออกสู่ตลาดผู้บริโภค โดยใช้ชื่อกลุ่มว่า กลุ่มข้าวชวานาตะปอนใหญ่ มีรูปแบบตราสินค้าเป็นของตนเอง ต้องการผลิตข้าวสารขนาด 5 กิโลกรัม ออกสู่ตลาดผู้บริโภค มีส่วนร่วมในการออกแบบเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ และสร้างความเชื่อมั่นต่อผลิตภัณฑ์ ภายหลังจากการจัดจำหน่าย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ความพึงพอใจในการออกแบบโลโก้และบรรจุภัณฑ์ข้าวสาร คือ ผู้ผลิตและผู้บริโภคบ้านตะปอนใหญ่ จำนวน 50 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบวิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจในการออกแบบโลโก้และบรรจุภัณฑ์ข้าวสารของกลุ่มชวานาตะปอนใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ประกอบด้วย ด้านการใช้งานของบรรจุภัณฑ์ ด้านรูปแบบบรรจุภัณฑ์ ด้านความเหมาะสมในการผลิต การบรรจุ การขนส่ง และการใช้สอย และด้านอื่น ๆ ในระดับความพึงพอใจมาก จากการคำนวณค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้นในการสีข้าวต่อปี (บาทต่อปี) ทางกลุ่มฯ ผลิตข้าวเปลือกพันธุ์หอมมะลิ 105 และกข31 ใน 1 ปีชุมชนจะผลิตข้าวสารบรรจุถุงได้ 6,000 ถุง ชุมชนจะมีรายได้ 840,000 บาทต่อปี และได้กำไร 154,500 บาทต่อปี

2. ผลการศึกษาแนวทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ข้าวสารอย่างยั่งยืน โดยการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมปัจจัยภายในและภายนอก การวิเคราะห์หาจุดอ่อน หรือจุดแข็งของสินค้าและบริการในด้านการตลาด พบว่า กลุ่มฯ ให้ความสำคัญในการวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และข้อเสนอแนะร่วมกัน สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สู่ตลาดผู้บริโภค โดยการใช้

โอกาสที่ผู้บริโภคมักมีความพึงพอใจในข้าวสารชุมชนที่มีบรรจุภัณฑ์เป็นของตัวเอง มีความน่าเชื่อถือ ราคาข้าวถูกกว่าโรงงานผลิตเชิงพาณิชย์ เนื่องจากเป็นผู้ผลิตขนาดเล็กทำให้ต้นทุนการพัฒนาต่ำ มีโอกาสแข่งขันได้สูง สร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนอื่น เพื่อหาวัตถุดิบที่จำเป็นต่อการผลิต ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในการปรับปรุงรูปแบบ บรรจุภัณฑ์เป็นของตัวเอง โดยมีทีมงานวิจัยและพัฒนาทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพยิ่งขึ้น ทำให้สินค้าสามารถขายได้อย่างสม่ำเสมอ และได้การสนับสนุนทางด้านข้อมูลความรู้ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และหน่วยงานราชการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ส่วนการสร้างจุดแข็งของสินค้าและบริการในด้านการตลาด พบว่า กลุ่มข้าวชวานาตะปอนใหญ่ มีบรรจุภัณฑ์เป็นมาตรฐานมากขึ้น น้ำหนักสุทธิ 5 กิโลกรัม ยังเป็นที่นิยมของผู้บริโภค และด้วยการรวมวิธีการผลิตแบบปลอดสารพิษ จึงนำเสนอสินค้าเน้นอนามัยปลอดสารพิษของผลิตภัณฑ์ ทำให้ผลิตภัณฑ์ข้าวสารมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการเพิ่มอีกหนึ่งทางเลือกให้แก่ผู้บริโภค เสนอราคาสินค้าในระดับ Standard ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงได้ทุกกลุ่ม เนื่องจากโรงสีชุมชนเป็นโรงสีขนาดเล็ก ตั้งใกล้แหล่งวัตถุดิบ ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำ ซึ่งราคาจะถูกกว่าโรงงานผลิตเชิงพาณิชย์ เลือกช่องทางการจัดจำหน่ายที่เข้าถึงผู้บริโภค เริ่มจากที่ตั้งของกลุ่มฯ ซึ่งเป็นสถานที่สำหรับรวมกลุ่ม และประชุมกลุ่มของบ้านตะปอนใหญ่ จึงเป็นที่รู้จักของผู้บริโภคบางส่วน อยู่ใกล้โรงสีผลิต ทำให้ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการขนส่ง วางจำหน่ายที่สหกรณ์ชุมชน เพราะเป็นสถานที่สนับสนุนการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ในชุมชน เป็นการเริ่มต้นที่ทำให้ผู้บริโภคในตำบลตะปอนรู้จักกับผลิตภัณฑ์ข้าวสารของกลุ่มข้าวชวานาตะปอนใหญ่

3. ผลการศึกษาคุณภาพข้าวสารบรรจุถุง ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยการใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ความชื้นข้าว เพื่อเพิ่มคุณภาพข้าวสารบรรจุถุง และใช้พันธุ์ข้าวหอมมะลิ 105 ในการส่งตรวจความชื้น พบว่า ผลการตรวจความชื้นอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เมื่ออ้างอิงกับมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 4004-2555 โดยข้าวเปลือกที่จะนำไปเก็บรักษา หรือก่อนนำมาสีบรรจุถุงจะต้องมีความชื้นไม่เกินร้อยละ 15 และข้าวสารที่บรรจุถุงจะต้องมีความชื้นไม่เกินร้อยละ 14

ดังนั้นจากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้กลุ่มฯ ได้บรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุข้าวสาร นำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ทางกลุ่มฯ เกิดการร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรม ส่งเสริมการว่างงานและเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มฯ เกิดความภาคภูมิใจในผลิตภัณฑ์ของตนเองและเพิ่มทางเลือกให้กับผู้บริโภคในชุมชน ได้รับแนวทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ข้าวสาร มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้เชิงธุรกิจ การตลาดร่วมกัน เกิดการคำนึงถึงคุณภาพข้าวสารบรรจุถุง ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร และเป็นการคัดสรรผลิตภัณฑ์ข้าวสารที่ดีออกสู่ผู้บริโภค

ข้อเสนอแนะ

1. ควรพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีขนาดบรรจุภัณฑ์ที่หลากหลาย หรือทำในรูปแบบของฟลาค์ตาบตะปอน เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับผู้บริโภค
2. ควรระบุ “ควรบริโภคก่อน วัน/เดือน/ปี” เนื่องจากข้าวปลอดสารพิษจะเก็บได้นาน 2 - 3 เดือน หลังจากนั้นจะเกิดการเปลี่ยนแปลงของสีเมล็ดข้าว และเกิดมอดขึ้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี